

SZARVAS és VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adódnak.

BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

Felelős szerkesztő Beniczúr Sándor

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az előfizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad

Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

A meddig a takaró ér.

A magyar népszellem legpregnansabb megnyilatkozása a közmondásokban lelhető fel. Valóságos kincsház a példabeszédeknek jóformán végnélkül való hosszú sorozata, a mely ezernyi tanácsos, megannyi intéssel szolgál az okolni vágyó emberiségnek; az élet minden és legkülönbözőbb körülményei között vezető mentorként szerepel a közmondások szakadatlan raja. Csak okos észszel lássunk mindenba hozzá, hogy a közmondások, a népbölcsesség e kristályosodott formája, szellemében keressük az élet szilaj forgatagában olyannyira szükséges vezérlő fonalat. Tudjuk mindenkor kihámozni a dolog magvát s alkalmazzuk az évszázadokon köröszül élő ciceronenak: a közmondások okos értelmét az adott körülményekhez mérten a legokosabban.

De hányan nem hallgatunk az okos szóra!

Lehet az a közmondás-tanács bár ezer és ezer gyakorlati példából leszűrt igazság, ennek az egyetemességnek minden erejével és hatalmával, még sem tudjuk magunkat alája vetni. Valami dacz lázad fel a lelkünkben, valami ördögi erő, vagy még inkább ördögi gyöngeség, hogy ne engedelmessédjünk a jóakaratra, a jóra, a boldogulásra vezető bölcseségnek.

Mi az oka, mi nem: arról ez alkalommal ne beszéljünk. Legyen elég annak a szomorú konstatació, hogy száz esetben alig ha egy párszor is követjük annak józan szavát. Pedig hej de ránk férne!

Ime, egy példa a sok közül:

„Addig nyújtózzál, a meddig a takaró ér.”

Igy mondja a közmondás. És mi, dőre emberek, mosolyra húzzuk szét ajkunkat s azt gondoljuk magunkban: Ha rövid a takarónk, majd veszünk hosszabbat! . . . És tényleg meg is vásároljuk; ha nincs pénzünk, hitelbe. Hogy mi lesz azután, azzal édes-keveset törődünk.

És ez a mi hibánk. Nem gondolunk a jövőre! Tovább nyújtózunk a takarónál, s persze, hogy az éjszakai hideg levegő megárt a fődetlen testrészeknek. Meghűlés lesz a következménye, betegség s lehet halál is a vége.

Szakasztott így vagyunk a lelki világunkkal is. Tovább „nyújtózunk” a kelleténél. Annyi a vágyunk, s ezek oly nagyratörők, messzeérők, hogy a kivitel lehetősége még álomképnek is sok. Persze: nem történik egyéb, mint hogy meghül a lelkünk s a fagyasztó hideg megöli minden életerejét; lelkileg halottakká válunk: eloszlik minden illúzió, a hogy siralmas megsemmisülését látjuk a tulzó és így lehetetlen vágyaknak; szárnyaszegetten a lelkünk tétlenségben senyved el.

Vagy segítünk talán azzal magunkon, hogy hosszabb takarót szerzünk be — adósságra?! Ez talán még veszélyesebb: mert nemcsak lelkileg megy tönkre ilykép az ember, hanem erejét meghaladó munkába fogván, oly kötelezettséget vesz vállára, mely alatt, ha ma nem, holnap összeroskad. Erőnket fölülmuló vállalkozások nemcsak lelki életünket tehetik tönkre, hanem megdönthetik az erkölcsi alapot, melyen embertársaink szeméi előtt közbecsülésben állunk.

Soha, sohasem vezet jóra, ha tovább nyújtózunk, mint a meddig a takaró ér. A nagyra-vágyás ördögi munkája ez, a mely magasra

emel bennünket, hogy annál mélyebbre zúdjthasson, dicsőit emelkedésünkben, hogy annál dicstelenebb legyen a bukásunk. Az erkölcsi halálnak száz örvényét nyitja meg előttünk, s ember legyen a talpán, a ki hamarosan bele nem szédül valamelyikbe. De ha nem is áll be a katasztrófa mindjárt, mégis csak elkerülhetlen. Sorsát senki el nem kerülheti s testi vagy — a mi még súlyosabb — erkölcsi életével lakol azért, mivelhogy nem élte az ő kiszabott életét, annak kissé talán szűkes és kényelmetlen határai közt.

De mikor úgy vágyódunk a szabadabb, a könnyebb élet után! Fényűzésbe merülünk, valamennyien többnek akarunk látszani, mint a mik vagyunk: ez az átok, mely romlásba viszi küzlünk annyi, de annyi máskülönben hasznavehető polgárát hazánkna. Szó sincs róla, ambíció kell, hogy vezesse lépteinket, de legyen az kellő mérvű, ne túlzásokban, hitetlenségben csapongó; igaz: emberi kötelességünk, hogy a magunk sorsának javításán fáradozzunk állandóan, hogy az egyéni érdekek előmozdításával hasznára válhassunk mind nagyobb mérvben a közérdeknek. Nem is azt akarjuk bárkinek is a fejébe verni, hogy ne törekedjék többre, jobbra a meglevőnél, hanem arra szeretnők kioktatni azokat, kiknek erre szükségük van, hogy a józan gondolkodás vezető szaván induljanak vágyaikkban, czéljaik kitűzésében. Mert a szükséglet és ennek kielégítése közt létrejött összhang: ez a megelégedettség. A megelégedettség pedig a boldogság.

És ki nem akar boldog lenni? (M.)

SZARVAS és VIDEKE TÁRCZAJA.

Egy kis Zeppelinláda.

A jó öreg Zeppelin gróf felsült szegény, bármint is szepítgetjük a dolgot, pedig hogy örülne neki minden nemzet egyaránt, csak már meg volna oldva a kormányozható léghajó titka. Nem sokat haladt az áronotika azóta, hogy Mongolfiore 1783 június 4 — én először kísérlette meg léggömbbel a felszállást.

Sokan azt hiszik, hogy Montgolfiore volt a léggömb feltalálója, pedig már 1736 ban egy portugál don Guzman nevű fizikus is kísérleteket tett egy papirosból készített léggömbszerű tákolmánnyal, sikere nem nagy volt, de ő lehetett az idea első megpendítője.

A kormányozhatóság elérését célozták a Besnier és Blanchard találmányai is, persze mindkettő csak a kísérletezés stádiumáig ért el. 1809 ben egy bécsi Dégen nevű óriás is megkísérlette egy repülő géppel, de csak annyira vihette, hogy a lovardában, melyet kísérletei céljára engedtek át, ide oda röpködhett, póznák kormányzásával, mondjuk: segítségével. Egy vas rudon ült és lábával mozgatót valami szárny szerű papír vászon és nádalkotmányt, kísérlete jelentéktelen tudományos értékkel bírt, mind számtalan annyi próbálkozóé. Egy Groof nevű németalföldi mechanikus 1874

ben Londonban próbálkozott meg egy repülő gépfélével, de alig szállt fel 400 mtr. magasságig, villámsebességgel zuhant alá és életével fizetett. Repülő gépét ernenővel cominálta, de leszálláskor az ernenő nem működött és így történt a katasztrófa.

A kísérletek többnyire állatokkal és terhek felszállásával történtek meg és nagy volt az öröm, mikor XVI. Lajos hosszas kapacitálás után végre be, le egyezett, hogy két lelkes francia főnemes áronotát okt. 21. én felszállhatott. Pilatre de Rozier és de Arlande marquisé a discsőség, hogy ők voltak az elsők, kik a levegőben mertek szállani. Ugyan ez évbe egy Thible nevű asszony is felszállt néhány száz méter magasságba Lionban, az akkor ott időző svéd király tiszteletére.

Lenormand tanár, látva, hogy felszálláskor egyik szerencsétlenség a másikat éri, kísérletet tett ernenőkkel és Montbellierben 1783 nov. 26—án házának első emeletéről leereszkedett egy maga alkotta ernenővel és arra a tapasztalatra jutott, hogy egy már öt mtr. átmérőjű ernenő teljesen elegendő arra, hogy veszélytelenül leszállhasson egy ember bármily magasságból.

Garnerin nevű fogoly már saját hasznára akarta kihasználni az új találmányt és Buda várából, akart ily módon megmenekülni, de megfogták. Később, hogy kiszabadult tökéletesítette. próbálkozásait, és arra a meggyőződésre jutott, hogy ez ernenők azért fordulnak a levegőben oly gyakran fel, mert kell hogy az ernenő

csúcspontján egy kis nyílás maradjon. Kísérletei ezután mindjobban sikerültek, úgy hogy később neje ki gyakori felszállása alkalmából mindig ilyen ernenővel ereszkedett alá, a mint közelebb jutott már a földhöz. Egy Robertson nevű angol másként akart javítani ez ernenőkön, úgy hogy két ernenőt alkalmazott s az egyik ernenő felfelé a másik meg lefelé nyílt, de tévedt számításában és életét veszítette egy kísérletnél. Cocing nevű honfitársa még együgyűbb volt, ő fölfelé nyílt ernenővel próbálta meg a leszállást, dacára társai figyelmeztetésének. Agyon zúzta magát mindjárt a legelső alászállásnál.

A század elején valódi léghajózási düh ütött ki és a felszállók száma legió volt. Nevezetesebbek: Garnerin, Jakab és Eliz, Robertson, Coxwell, Green, Godard, Nadar, Tissandier és a két szerencsétlen Crosé Spinelli és Sivel. Tudományos felszállásokat rendeztek: Gay-Lussac és Biot és újabbban Gleisher és Welsh Angliában, továbbá Flammarion Franciaországban.

Green szállt fel legelőször és főleg takarékosági szempontból világító gázzal 1832 november havában, és pedig Calais és Dover között a csatornán akart keresztül futni. De nem francia földön kötött ki, hanem kedvezőtlen szelek elviték a Rájna vidékére. 1846-ban egy Arban nevű léghajós Triesztben szállt fel egyszerű kötélbe fogodva, Majdnem hogy mégis adta az ártá mert déli szelek a tengernek vitték és itt ha véletlenül egy halászbárka észre nem veszi, oda ful. Az első

HIREK.

— **Hivatali vizsgálat.** Dr. Lukács György, vármegyei főispánja, Schmidt Ivan megyei főszámvővel f. hó 28-án, Szarvasra érkeztek, s a szarvasi főszolgabírósnál az ügymenet és pénzügyi elszámolást megvizsgálták, s a tapasztalt rend felett Dr. Lukács György főispán ur legnagyobb megelégedésének adott kifejezést.

— **Olvasóink figyelmébe.** Illó tisztelettel tudatjuk az olvasó közönséggel; miként Szarvas község Elöljáróságának, minden nemű hírdeménnyei, a mai naptól kezdve, teljes terjedelmükben, lapunkban is meg fognak jelenni. Ez újításunkkal elejét akarjuk venni ama többször hangoztatott panasznak, hogy a községi elöljáróság hírdeménnyei lapunkban csak kivonatossan s egy héttel elkésve jelentek meg.

— **Szarvas község** elöljárósága közhírré teszi, hogy a séta kert melletti kertjében az idei heretemesét e hó 30-án fogja elárverezni.

— **Nyugalomba vonuló tanár.** A szarvasi főgymnáziumnak egyik kiváló s érdemekben gazdag tanárát Chován Károlyt 38 évi fáradhatlan tanári működés után, a vallás és közoktatási minisztérium, saját kérésére, nyugdíjba helyezte. Távozása veszteség egy tanári karra, mint a tanuló ifjúságra, amazok egy alapos és szakképzett pályatársát, emezek pedig egy atyai lelkeletű tanárt veszítettek. Adja az ég, hogy Chován Károly ur, méltán megérdemelt nyugdíját, sok éven keresztül élvezhesse.

— **Gondnokság alá helyezés.** Mint értesültünk Tapelesányi Imre szarvasi kir. albiró sulyos ideg bajban szehved. — Az országos elmeorvógyintézet e hét folyamán átirta a törvényszékhez, hogy mivel a szerencsétlen bíró elmebaja gyógyíthatatlan — helyezze gondnokság alá.

— **Elöljáróságunk szives figyelmébe.** Köz tudomásu dolog, hogy községünk érdemes Elöljáróságának sok gondot okoz a járásbírósi palota részére megajánlt telek megszerzése. A Károlyi-féle kertből — a változott viszonyok folytán — az elöljáróság most már nem akar adni telket, a Lutzig-féle telek tömbből való s alkalmasnak ígérkező telek vétele sok nehézségbe ütközik. Ily körülmények között bátrak vagyunk az érdemes Elöljáróság figyelmét felhívni, az öv. P o n y i c z k y Györgyné tulajdonát képező telekre. E telek, mely 850 □-l területű, bent van a központban, magas helyen fekszik, s mi legnagyobb előnye 3 utcára s z ó l, s így bármily rendszerű s kivitelű épület felépítésére alkalmas, s nem kellene egy szomszédától sem az ablak szolgalmat megváltani. Azt hisszük, hogy a szóban levő teleknek felsorolt előnyei mind a mellett szólnak, hogy az építendő járásbírósi palota telkéül az öv. Ponyiczky Györgyné tulajdonát képező telek szereztessék meg az elöljáróság által.

— **Öngyilkosság.** Csernus Istvánné, b.-sztr.-ándrási gazdálkodó neje f. hó 22-én tanyai lakásán addig míg férje bent jár a községben, a konyhában felállított létrára, egy hám kötéllel magát felakasztotta végzetes tettét, a régebben, körös vizébe fult egyetlen fia utáni bánatában követte el.

— **Játszó terek.** A közoktatási minisztérium, leiratilag felhívta községünk Elöljáróságot, hogy a szarvasi gymnázium s a népiskolai növendékek részére játszó helyiségül jelöljön ki oly teret, mely tér, az iskola tanítás keretében végzendő tornászati fejlesztésére alkalmas legyen, hol nemcsak a játszás, de az u-zás, korcsolyázás esetleg a kerékpározásban is kellő jártasságot sajátíthassanak el a növendékek. E leirat folytán e hó 25-én délután a község Elöljárósága s a gymnázium kiküldötteiből alakult bizottság helyszíni

ballon captívot „kötéllel lefogott léggömböt“ 1867-ben Giffard szerkesztette Párisban, és ezzel rendezte fel-szállásait 50 frankért személyenként, de egyszer el-szabadult a léggömb, ezer szerencse, hogy nem volt véletlenül ember benne, úgy halaszták ki néhány mér-földnyire az össze vissza rongyolt léggömböt, valami mocsárból.

1870/71-német francia háboruban nagy hasznát vették a léggömböknek, így a körülzárt Párisból szá-mos család megmenekült, többek között az elnököt is így szöktették ki. Postát, sürgönyöket is ez uton vit-ték ki a városból és továbbították.

A kormányozható léghajó problémáját egy Petin nevű francia akként vélte megoldani, hogy a léggömb alá csolnakot akaszt és lapátokkal akarta kormányoz-hatni, de a levegő nem elég sűrű ehhez, és az emberi izmok távolról sem elegendők arra, hogy ily nagy ap-parátust a mely, a kormányozáshoz szükségeltetnek, mozgásba tudjanak hozni.

Légió azok száma, akik mind e problémába örül-tek bele, de a legkisebb sikert sem tudták eddigre fel-mutatni, így hát az ember még mindig irigye marad a madarak ezrének, melyek oly könnyedén szelik át a levegőt, és uralják azt.

Várjuk tehát azt a Messiást, aki elfogja érni, és sikeresen megoldani azt a problémát, amiért a derék Zep: elin gróf életének és vagyonának nagy részét ál-doza, sajnos eddig hiába.

D' Amant Leó.

szemlélt tartott, az Erzsébet liget mellett elterülő Körös parton, hol a czeálnak teljesen megfelelő m. e. 3000 □-l területű helyet jelöltek ki játszótérül, még pedig akként, hogy e játszótér, egy széles s fákkal szegé-lyezett uttal, az Erzsébet ligettel köttessék össze. A tervezetet is e bizottság fogja elkészíteni, s mint értesültünk, az egész játszótér parkirozva is lesz. A játszótér közepére egy nagyobb szabásu tornacsarnok épülne, s a kröspartján pedig egy új, s a tanulók számarányához mért fürdő és korcsolya csarnok építése tervezetik. A kidolgozott tervezet a legközelebbi képviselőtestületi közgyűlés alkalmával be lesz mutatva, s majd ha a képviselőtestület e tervezethez hozzá járul, csak azután lesz jóváhagyás végett a közoktatási minisztériumhoz felterjesztve. — Mindenestre nagyon örvendetes dolog, hogy Elöljáróságunk a tanuló ifjúság érdekében ily nagyobb mérvű kiadásokat igénylő ál-do-zattól sem riad vissza, csak attól tartunk, hogy e játszótérrel is úgy lezzünk, mint a járásbírósi palota részére szükséges telekkel, t. i. mikorra a megvalósítás órája fog elérkezni, megint fog akadni egy olyan előre nem látott akadály, mi a szépen kidolgozott, s min-denki által helyeselt terv kivételét, meg fogja akada-lyozni.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazon tisztelt polgártársak, kik folyó hó 24-én feledhetetlen nöm-nek halál esetén velünk érezve s annak temetésén tették tiszteletüket, fogadják ez uton részvétökért hálás kö-szönetünket: **Sörös Károly s leánya.**

— **Ép testben ép lélek.** Ki merné ez állítás igazságot tagadni beteg testben beteg a lélek eltu-nyult a szellem. Beteg embernek nincs kedve semmi-hez, munkára nem képes. Terhére válik magának, a társadalomnak, a hazának. Mily boldog az a család, mily boldog az a haza, melynek fiaiban duzzad az erő egészségtől ragyog az arcz, s kérdem a mostani mo-derne élet mellett, a midőn a fiatalság alig hogy sza-badul a fárasztó irodai munkától siet a kávéház, a korcsma zöld asztalához, hogy aztán a késő éjj vessen véget. dorbézoló-anak, lehet e számitanunk tetterős, életképes nemzedékre? Bizonytal nem? Ezek után szinte alig kell méltatnom ama nemess hasznos célt me-lyet fiatalságunk maga elé kitűzött. A párisi tornaver-senyek hatása alatt hol egy hazánkfia is szerzett ma-gának babért, hazájának dicsőséget, fiatalságunk elha-tározta, hogy Torna-Clubbot alakít. A fenntti jelmon-datot tűz.e zászlójára és elindult híveket toborzani. S a fáradságnak meglelt a gyümölcse. Kedden gyultek szép számmal össze ifjaink a főgymnasiun dísztermé-ben, a hol egyhanguan nagy lelkesedéssel elhatároztuk, hogy a Torna-Clubbot megalakítják. Egyben egy bizottságot is küldtek ki, mely az alapszabályokat ki-dolgozza és művezetőnek O ah Miklóst megnyerje kinek már a neve is fényes sikerről kezeskedik. Nem kétel kedünk hogy így az egyesek mint a testiletek a köz-ségek nem fogják e fiatal, de már is erős és hasznos célt szolgáló egyesülettel megvenni sem erkölcsi, sem anyagi támogatásukat. Jövő számunkbnn bővebben fo-gunk magáról az egyetéről írni, melynek minden lépé-sét ezután is figyelemmel fogjuk kísérni. Adja Isten, hogy fáragságunk nemess, életképes gyümölcscsát hozzon, egyaránt hasznára válik az egyének, társadalomunk-nak és hazánknak.

— **A mezőberényi diák ifjúság** f. é. július hó 29-én, azaz ma délelőtt és este, P e t ő f i u n n e p á l y t rendez. D. e. 11 órakor a mezőberényi Petőfi-tábla előtt ének és szavallati előadás, este pedig a „Magyar Ki-raly“ szálloda nagytermében műkedvelői előadás lesz.

— **Fiume.** Tudósítónk írja, hogy az angol föld-közi tengeri csapat nagymennyiségű élelmiszerral látta el magát Fiumében, mint liszt, czukor, bor és mintegy ezer láda Pfeu-féle Quarneró Brandy, továbbá külön-böző ásványvizekkel. Másnap a hadihajók Zara felé vették útjokt.

— **Az emlékezetes fák védelme.** Nagyobb városokban s kicsi falvakban egyaránt akad több olyan nevezetes fa, melyekhez valami történelmi emlék, mondá, vagy szájhagyomány fűződik. Bizony eddig megeseit, hogy az ilyen érdekes emlékeket sem kímélte meg a favágó fejszéje. Most aztán Darányi Ignác miniszter felhívta az illetékes összes erdőhatóságok figyelmét az ilyen nevezetes fákra s rendeletet adott ki, hogy ezek a hatóságok írják össze az ily érdekes fákat, vagy facsoportokat s tegyenek előterjesztést, miképp lehetne fentartásunkról a megóvásokról legcélszerűbben gondos-kodni. Igen szépen mutat rá a miniszter rendelete arra, hogy valamiat az elmúlt időkből ránk maradt régi történelmi, művelődéstörténeti és művészeti emlé-keknek a lehetőség szerint való fentartása már átment általánosan a köztudatba, s valami ezeknek megvédése érdekében maga az állam is tevékeny részt vesz, épp

oly kívánatos, hogy hazánk mulandó természeti szép-segeink megóvására és fentartására is a lehetőség sze-rint közreműködünk. De nemcsak a történelmileg neve-zetes s ezek között természetesen néhai Erzsébet királyné emlékére ültetett fákra terjeszti ki a miniszter gondosságát, hanem a hatóság figyelmébe ajánlja az olyan fákat s facsoportokat is, melyek igen nagy koruk, rennkivüli nagyságuk, vagy rendestől eltérő formájuknál fogva kiválóak; továbbá az egyes tájképek szépségét emelő fatörzseket, avagy a földrajzi elterjedésüknel és fekvésüknel fogva azon a vidéken ritka és érdekes fapeldányokat vagy facsoportokat is. Mindezekről a miniszter kellő tájékozás után szerzett részletes jelentést s esetleg rajzolt, vagy fotografált kért, hogy így aztán tüzetesen meg lehessen állapítani, miként gondoskodjanak e fák vagy facsoportok fentartásáról és megóvásáról.

— **Hogy a „Magyar Szó“** hivatást tölt be. szükségét pótol, azt a lap elkeseredett ellenfelei is kénytelenek beismerni — félévi fennállása után. Alig mulik nap, hogy a napi sajtó ne foglalkozna azokkal az eszmékkel és aktuális napi kérdésekkel, melyek a „Magyar Szó“ révén kerülnek szóvalra. Ez a magya-rázata annak, hogy a „Magyar Szó“ ma a legélénkebb magyar új-ág. A lap barátai nem olvashatják nagyobb figyelemmel, mint a lap ellenfelei, a kik jól tudják, hogy a kíméletlen, nagy igazságokat csak ez a lap tudja és meri megmondani. Ez az első félév kész eredménye. A lap barátai napról-napra szaporodnak, s ezzel a szaporulattal természetesen lépést tart a lap tartalma és minden belső és külső erőnye. A vidéki közönségre fontos, hogy a „Magyar Szó“ már este 5 órakor meg-jelenik, s így a legtávolabb vidékek közönsége is kéz-hez kaphatja másnap reggel. A „Magyar Szó“ előfize-tési ára: egész évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hóra 2 korona 40 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, IV., Sarkan-tyus-utca 3.

— **Uj korszak.** Az apróhirdetésekre új korszak köszöntött be, a bélyegdíj eltörlésével s most már igaz-an a legolcsóbb ügynök és helyszerző az apróhirdetési rovat, csak az a kérdés, hogy melyik lapban hirdessünk. Hirdessünk mindig régi, olvasott és elterjedt lapban, mert itt minden apróhirdetés eredménnyel jár; ilyen lap a „Budapest“, mely már 1/4 század óta fennáll, a gazdák, iparosok, kereskedők, szóval a nagy közönség kedvelt és olvasott lapja. Kinek eladó háza, telke, üzlete, butora van, vagy ilyeneket megvételre keres, kinek munkásra, segédre vagy cselédre van szüksége, vagy bármiféle alkalmazottat keres, forduljon csak a „Budapest“ apróhirdetési rovatához, hol minden szó csak 3 fillér s az eredmény biztos. A „Budapest“ kiadóhivatala Budapest, IV., Sarkantyus-utca 3.

— **Hibák a hirdetésekben.** Hibákért, melyek a hirdetésekben a szöveg olvashatlansága vagy értelmet-lensége folytán előfordulnak, a lap kiadóhivatala nem felelős. A hirdető köteles a hirdetés szövegét értel-mesen megfogalmazni és olvashatóan leírni. Tudunk rá több példát is, hogy a törvényszék pör esetén a lap kiadóhivatalának ilyen értelmű érvelése mellett döntött.

— **Biztosítási végrehajtás levél alapján.** Érdekes ítéletet hozott legújabbban a bécsi legfelsőbb ítélő-szék. Egy kereskedő ugyanis körlevelet intézett hitele-zőkhöz amelyben követeléseikre nézve 500/0-os egyez-séget ajánl és ennek megtagadása esetére bejelenti, hogy csődöt fog maga ellen kérni. Az egyik hitelező, akinek követelése még nem volt jogerősen megítélve, ezen levél alapján biztosítási végrehajtást kért a keres-kedő ellen és a legfelsőbb ítélőszék igazolta álláspontját, a mennyiben kimondta, hogy a körlevél pótolja a veszély bizonyítását és annak alapján a még nem jogerős ítélet biztosítási végrehajtása kérhető és el rendelhető

CSARNOK.

Az ő tanácsadója.

— Angolból —

A megelégedettség kifejezése ült a színigazgató arczán, a midőn félretette a kéziratot s illatos szivar-jára gyújtott.

— Ez aztán darab, Kolby, fordult a rendezőhöz Ha ezzel nem huzzuk ki legalább egy évig telt házak mellett, akkor soha, egy darabbal sem. Csak aztán a szereposztás sikerüljön. Mert ettől függ minden darab sorsa: Próbáljuk összeállítani!

A nagy színház két vezető embere belemertült a tervezgetésekbe. Megbeszélték a legelőbb szükséges teendőket: a reklám módját, a kiállítás részleteit és sok más egyéb apróságot. A szereposztással is megvol-tak, a színház minden kiváló tagja megkapta a magá-hoz illő szerepet.

— De mi lesz Klárával? kérdi az igazgató. Hisz ez a darab legragyogóbb alakja, középpontja, erre még nincs szeplőnk, tagjaink meg már mindnyájan foglal-koztatva vannak.

A rendező törte a fejét, hogy Klárát kinek lehetne kiosztani. Próbálta ezzel is, azzal is, de mindegyiktől féltette a parádés szerepet. Tanácsstalanul állottak, míg végre is az igazgató — bosszas gondolkodás után — azt mondta:

— Volna valaki, a ki diadalra tudná vinni a da-rabot, de csak tudná, nem akarja. Kingsley Editet gondolom,

— Nagyszerű, kiáltotta a rendező. De aztán hirtelen elkomolyodott.

— Igen ám, csakhog' ő teljesen visszavonult a mióta férjhezment.

— Ej, hát nem volt még asszony, a ki megváltotta elhatározását? kérdezte az igazgató gunyosan. Hány színész nő mondta már, hogy örökre visszavonul a magánéletbe, mégis csak visszajött a festett levegőbe. Kingsley Editnek az egész világ a lába előtt hevert, a mikor két év előtt férjhez ment s visszavonult a színpadtól. Ez alatt az idő alatt bőségesen ráért meg-gondolni, vajjon a házi boldogság varázsa fölér-e a színész élet dicsőségével.

— És meg fogja látni, szólít tovább a rendező-höz, a ki gyöngének érezte magát a női állhatatosság megvédésére, meg fogja látni, hogy engedni fog a ké-resemnek s elvállalja Klara szerepét. Még ma megla-togatom.

* * *

Két óra múlva már ott állott a fiatal asszony el-fogadó-szobájában, a melynek kényelmes és izléses be-rendezését szemlélte, míg egy takaros komorna a beje-lentéssel foglalkozott.

— Ugy látszik, pénzben nem érez szükségét, gon-dolta magában az igazgató. No de a pénz nem oltja el a dicsőségszomját.

Így kis asztalon arcképet látott. Közeli ment. Kingsley Edit volt „Julia” szerepében.

— Hm, hát csak mégsem felejtette el diadalait; biztos jel ez arra, hogy egy újnak az igazgató fogna rajta.

Ah, hogy helyére tette a képet, nyílt az ajtó, s a ház úrnője kinyújtott karokkal jött egykori igazgatója felé.

— Hozta Isten, Hunt ur! szólít örömmel hozzá.

Éles, szakértői pilantásokkal nézte ez, az asszony fejedelmi természet, melységes, ragyogó, sötét szemeit, hosszú, selymes pilláival, arisztokratikus formájú orrát, piczínke száját, fehér állat apró gödröskéjével, kerek orcáit, a melyeket hajnalpirosság festett be, lágy hul-lámokban sötétlő haját, . . . és fellázadt benne a mű-vész, ennek az ifjúságnak, szépségnek, kecsességnek és hévnek a családi tűzhely mellett való elfecsérlésnek láttára.

— Kedves Kingsley kisasszony . . . , bocsánat . . . : nagyságos asszonyom, abból a cselből jöttem most személyesen, hogy így ismétlem meg kérésemét, a melyet annak idején levélben voltam bátor önhöz intézni.

— És anélkül én levélileg már választottam is annak idején, felelt mosolyogva a fiatal asszony. Abban megírtam, hogy boldog vagyok férjem mellett, s hogy régi dicsőségszomjamat örökre meghalt, oda van.

Az igazgató odapillantott a kis asztalon álló fény-képre. Az asszony észrevette a cselzást.

— Nem volt otthonom, a színpadon, a színpadnak éltem gyermekkorom óta.

— És ön volt a legjobb gyermekszereplőnk valamennyi között, vágott közbe Hunt. Halgasson ide, nagyságos asszonyom. Ajándékozom nekem egy rövid fél-órát, hogy megmutathassa, mit dobott el magától.

Nem lett volna igazi színigazgató, ha jó svádája nem lett volna; ezzel nem egyszer győzedelmeskedett a színházi krízisek alkalmával; de még soha sem be-szélt oly bensőséggel, oly fordultatosan, oly meggyőző erővel, mint most. Egész lelkét belevitte ebbe a szó-noki ostromba, melylyel a női állhatatosság várát akarta bevenni.

Hogy a fél-óra letelt azt mondta az asszony.

— Bocsásson meg, kérem, igazgató ur, és ne tartson engem vendégszeretet hiján valónak, ha most arra kérem, hogy hagyjon magamra. Az ön szavainak hatása alatt megint érzem elhatározásom szilárdsá-gát, de rögtön nem adok rájuk feleletet. Van egy ba-rátom, egy igen-igen jó barátom, annak előbb ki kell kérnem a tanácsát. El fogok neki mindent mondani, a mit most hallottam, s kérem fogom az ő döntését. Le-gyen holnap újra szerencsém, hogy megadhassam a választ.

* * *

Benn, az igazgatói irodában, boldogságtól piruló arccal állott, mikor a rendező hozzája sietett.

— Kedves Kolby, azt hiszem, beírhatja a Klara szerepe mellé Kingsley Edit kisasszony nevét.

A rendező hitetlenül tekintett rá.

— Mégis beleegyezett?

— Már csak egy barátjával akarja megbeszélni a dolgot, s halnap megkapom a feleletet. De ugy gon-dolom az ő tanácsadója a mi javunkra dönt.

* * *

Ebben a biztos meggyőződésben várta másnap újra a kis fogadó teremben a színpadjához hűtlenné lett nagy művésznőt. Türelmetlenül sietett feléje, a hogy a nyíló ajtóban észrevette.

— Közöltem az én tanácsadómmal a dolgot, s meggyőződtem, hogy az első elhatározásom a helyes.

Az igazgatónak majdnem a lelékezete állt el.

— De . . . nagyságos . . . asszonyom . . . ha kedves barátjával, tanácsadójával csupán néhány szót volna szabad váltanom, meg vagyok győződve, hogy felvilágosíthatnám helytelen felfogásáról.

Tagadó fejbőlintás volt rá a felelet.

— Nem hinném, Az ő véleménye bizony megin-gathatlan.

— Talán mégis megpróbálnám. Nincs ugye kifo-gása, ha tiszteletmet teszem nála?!

— A legkevésbé! válaszolt mosolyogva. Sőt nem is kell elfáradnia, mert itt van a lakásomban. Para-csol velem jönni?

Hunt igazgató izgatottan követte. Edit kinyitott

egy ajtót, s nagy terembe lépett, a melybe bő kévék-ben ömlött be a ragyogó napsugár.

— Ime, igazgató ur, ez az én barátom. Kész önt meghallgatni.

Az igazgatónak itt is majdnem elállt a lélekzete, a midőn maga előtt látott egy — bölcset, abban egy kö-vér kis baba boldogan vicáncolt.

Az anya a bölcstől felé hajolt, s becézgető, ciró-gató hangon, a melynek muzsikája még az igazgatónak is ismeretlen volt (pedig ugyancsak ismerte Kingsley Edit színész nő hangját), megszólította a kis bnbát:

— Nézd, kis drágaságom, ez az ur szeretne veled beszélni!

A gyermek t'gra nyitotta ragyogó, kék szemét, s, ahogy megpillantotta édes anyja arcát, a mely sze-retettel hajolt fölébe, repeső örömmel sikoltott fel; ki-csi ök eivel az anya keze után kapott, két pufo-k or-cáskáján hamiskás güdörök vándoroltak, s tömzsi kis lá-baival szinte taktust ver az ő pici szíve lármás ujjon-gásához.

— Ma . . . ma . . . ma, gügyögte a kis csöpp-ség. Az asszony a boldogság édes könyvével szemében, oda fordult az igazgatóhoz:

— Igazgató ur, van valami válaszolni valója az én tanácsadónak?

Az igazgatónak nem volt semmi válaszolni va-lója . . .

Ilonkay.

Nyilttér.*)

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecse-mőt, gyermekeket és felnőtteket egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alka-lommal halálosan fogadott

M O H A I

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szere-pel, másrészt, mert dus szénsavtartalmánál fogva specífus övöszer is a tífus, cholera és a gyer-mekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező és összetélt és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurutot gyer-mekeknek és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedés-ét pedig nélkülözhetelen, hűtő hugyható és a szom-jat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Agnes-forrás
kezelősege.

Főraktar:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszer-kereskedésben és vendéglőben.

Helybeli főraktar:

Csapó Soma fűszerüzletében ugyan itt kapható Kőbányai Királysöröző részv. társaság. „Király-sőre” a mely legjobb kellendőségnek örvend.
13—24.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ

föld-, szőlő- és gyümölcsfaiskola tulajdonos

Borkereskedése Czegléden.

Szállít:

Ó homoki fehér

borokat év és minőség szerint

22—24—28—32—36 forintért

Kétszer fejtett homoki új-borokat

18—20—22—24—26—28 forintért

Törköly-pálinkát 70—75—80 forintért

Hordót is ad és eladási árban vissza is veszi azt

! Tessék borárjegyséket kérni!

Köszönet nyilvánítás.

Mindazoknak kik felejtethetetlen férjem Weisz Dávid temetésén megjelenésük által bánatomban némi vigaszt nyújtottak fogadják halás köszö-netemet.

ö.zv. Weisz Dávidné.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a szerk.

6363.

Szarvas község előljáróitól.

1900.

HIRDETMÉNY.

Alólirott községi előljáróság ezennel közhirre teszi, hogy a f. év tavaszán, hozzá értő aradmegyei szőlő munkásokkal, riparia portalis amerikai alanyon 36,000 drb fás ojtványt készítettett és pedig:

a) borfajok:

1. Olasz rizling	4247 drb
2. Kadarka	6167 "
3. Bakator	3000 "
4. Mézes fehér	3900 "

b) csemege fajok:

5. Museat Alexander . . .	1580 drb
6. Chasseias rouge . . .	7450 "
7. Museat Hamburg . . .	2350 "
8. Chasselas musque blanc
(passatutti)	7306 "

Összesen: 36000 drb

Ezen ojtványok a f. év őszén fognak kiválogattatni s az előljáróság által szarvasi szőlőbirtokosoknak előállítási áron eladatni.

A szarvasi szőlőbirtokosok közül csak azok tarthatnak igényt a kedvezményes árra, a kik ojtványok eladásával üzletsze-rűen nem foglalkoznak.

Vidéki szőlőbirtokosok részére adandó ojtványok ára külön fog megállapittatni.

Eladásra csak jól összeborított s kifo-gástalan gyökérzetű I-ső osztályu ojtványok kerülnek.

Megrendelések már most előjegyezhetők a községi pénztárnoknál s az ojtványok ára átvétel előtt ugyanott fizetendő ki.

Szarvas, 1900. július 26-án. 1—12

Az előljárók nevében:

Salacz József,
h. első jegyző.

Melis János,
bíró.

Néhai özv. Bakay Dánielné örököseinek Pusztá-Décsen levő

115 hold szántóföldje,

úgy a nyulzugban levő 1200 és 110 □-öl földje, valamint a mangol zugban 110 □-öl földje, úgy a hegyes dűlő-ben levő 18 hold földje, haszonbérbe, illetve örök áron eladó. A 128—129 számu ház ugyancsak bérbe, esetleg örök áron eladó.

Haszonbérlok avagy vevők értekezhet-nek a haszonbérbe adás esetleg vétel iránt alólirotnál, mint az örökösök megbízottjánál. Szarvas, 1900. július 28.

1—3

Bakay Sándor.

Békés Szentandrásón
azaz Gödi halmán lévő
églagyár az összes
épületekkel és 21 kis hold
öfidel bérben vagy eset-
eg örök áron azonnal el-
adó. Ertekezni lehet a
églagyár tulajdonosnál
azaz

Egy jó karban lévő
ZONGORÁT
veszek.
Ajánlatok a kiadóhivatalba.

Ifj. Póhl Károlynak jó forgalmu helyen lévő sarok háza elköltözés miatt minden áron eladó, esetleg bérbe kiadó.

[illegible]

N A G Y K É P E S

VILÅGTÖRTÉNET

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közre-
működésével :

Tizenkét kötetben.

Megrendelhető
3 koronás
csekély havi
részletfizetésre
e rendelőlap segítségével,
mely kivágandó és leve-
lezőlapra ragasztva, hoz-
zánk beküldendő.

RÉVAI T F S T V É R E K
irodalmi intézet
Részvénytársaság
Budapest, VIII., Üllői-út 18.

A teljes mű ára 192 kor.

A Nagy Képes Világtörténet

megjelenésével minden más világtörté-
neti mű elavult és értéktelenné vált.

A Nagy Képes Világtörténet

az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinek, a ki művelt ember akar lenni.

A Nagy Képes Világtörténet

az a mű, melyből az egyén, a család,
a társadalom hazaszeretetet és össze-
tartást tanul.

A Nagy Képes Világtörténet

fejleszti a műizlést, táplálja a tudást,
nemesíti a lelket.

A Nagy Képes Világtörténet

brillians stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatva gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapesten a

Nagy Képes Világtörténet

czímű művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vévén, hogy eddigleg három kötet jelent meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezen magam a társaság pénztárába Budapesten a szállítástól kezdve 5 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai megfizetés útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest es fizetési arányban szállítandók.

Név :

Kelt.....